

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostroch

FBC-IV.431.16.2013.TWit

Pani

Anita Staszkwian

Wójt Gminy Wymiarki

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art.28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o województwie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach od 30 września 2013 r. do 11 października 2013 r., w Urzędzie Gminy Wymiarki (ul. Księcia Witolda 5, 68-131 Wymiarki) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Tomasz Witkowski – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 424-1/2013 z dnia 27 września 2013 r. - przewodniczący zespołu kontrolnego,
- Grzegorz Grzesiowski – Starszy Inspektor w Oddziale Kontroli - na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 424-2/2013 z dnia 27 września 2013 r.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Wykorzystanie dotacji przekazanych z budżetu Wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacja dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o województwie i administracji rządowej w województwie, w związku z art. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Na realizację zadań objętych kontrolą Gmina Wymiarki otrzymała w 2012 r. w § 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego, w łącznej wysokości 927.955,51 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Dotacje celowe.

Kwoty w zł						
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
010	01095	Pozostała działalność	29 695,00	29 694,51	29 694,51	0,00
750	75011	Urzędy wojewódzkie	41 700,00	41 700,00	41 700,00	0,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	500,00	500,00	500,00	0,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	837 000,00	837 000,00	827 209,94	9 790,06
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	8 661,00	8 661,00	8 567,51	93,49
	85295	Pozostała działalność	10 400,00	10 400,00	10 400,00	0,00
x	x	Ogółem	927 956,00	927 955,51	918 071,96	9 883,55

Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB.I.3110.32.2011.MRat z dnia 17.10.2011 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy uchwałami Rady Gminy lub zarządzeniami Wójta.

Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 927.956,00 zł.

Dotację wykorzystano w kwocie 918.071,96 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła 9.883,55 zł, co stanowi 1,07% otrzymanych środków. Zwrotu niewykorzystanej dotacji na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego dokonano w dniu 27.12.2012 r. Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

Dotacje w rozdziale 01095, 75011 i 75212 realizowane były przez Urząd Gminy w Wymiarkach. Dotacje w rozdziale 85212, 85213 i 85295 realizowane były przez gminną jednostkę budżetową Ośrodek Pomocy Społecznej w Wymiarkach.

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W kontrolowanym okresie wydano 36 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na łączną kwotę 29.694,51 zł.

Skontrolowano 5 decyzji, co stanowi 13,89% wydanych decyzji. Na podstawie skontrolowanych decyzji wypłacono producentom rolnym kwotę 15.387,30 zł, co stanowi 52,86% zwróconego podatku akcyzowego na dzień 31.12.2012 r.

Wypłaty środków dokonano na podstawie decyzji podpisanych Skarbnika Gminy, działającego z upoważnienia Wójta.

Decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

W dwóch decyzjach FN-AK.252.3.2012 i FN-AK.252.9.2012 nie wymieniono części limitu pozostałego do wykorzystania, co jest niezgodne z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Powierzchnia użytków rolnych była weryfikowana przez upoważnionego pracownika UG Wymiarki. Żaden ze skontrolowanych rolników nie odwołał się od wydanych decyzji. Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane.

Koszty obsługi na realizację zadania nie przekroczyły 2% wypłaconej akcyzy czyli kwoty 582,25 zł.

Skontrolowano wszystkie poniesione przez gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na wypłatę wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne dla pracownika wykonującego zadanie.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

Z wykonania zadania sporządzone zostały sprawozdania okresowe i sprawozdanie roczne, które złożono do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami LUW.

2. Dział 750 – Administracja publiczna, Rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Dotację przekazano na wykonywanie zadań zleconych polegających na prowadzeniu ewidencji ludności i dowodów osobistych, ewidencji działalności gospodarczej, spraw obronnych i obrony cywilnej.

Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji.

Ustalono, że na wypłatę wynagrodzeń wraz ze składkami w części zadań zleconych wykonywanych przez trzech pracowników UG Wymiarki wydatkowano w 2012 roku łącznie 44.544,33 zł.

Gmina wykorzystała całą otrzymaną z LUW dotację w wysokości 41.700,00 zł.

Ustalono, że pracownicy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej mają wpisane do zakresów czynności.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej.

3. Dział 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne

Dotację przekazano na przeprowadzenie szkolenia obronnego.

Skontrolowano 100% otrzymanej dotacji. Środki zostały przeznaczone na zapłatę rachunku za przeprowadzenie szkolenia obronnego, na podstawie umowy o dzieło.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej. Wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny.

4. Dział 852 - Pomoc społeczna

Urząd Gminy w Wymiarkach przekazywał dotacje w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziałach 85212, 85213 i 85295 na konto Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) w Wymiarkach, który jest jednostką podległą gminie i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Wysokość otrzymanej i przekazanej dotacji wyniosła 856.061,00 zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS.

Statut Ośrodka został wprowadzony na podstawie uchwały nr X/77/2008 Rady Gminy Wymiarki z dnia 26.02.2008 r. Zawiera podstawy prawne funkcjonowania OPS, zakres działania i wykonywane zadania, opis wewnętrznej organizacji, gospodarki finansowej i majątkowej ośrodka.

W regulaminie organizacyjnym OPS wprowadzonym na podstawie zarządzenia nr 0210.7.2012 Kierownika OPS z dnia 21.06.2012 r. szczegółowo opisano zadania dotyczące prowadzenia spraw związanych ze świadczeniami rodzinnymi oraz funduszem alimentacyjnym.

Zapisy zawarte w statucie oraz regulaminie organizacyjnym są zgodne z aktualnymi przepisami zawartymi w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r. poz. 1228).

W dniu 14.10.2008 r. z Europejskim Rejestrem Informacji Finansowej Biurem Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF) Gmina podpisała umowę o współpracy. Przedmiotem umowy jest przekazywanie informacji gospodarczych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Wójt Gminy Wymiarki udzielił Pani Bożenie Sawińskiej Kierownikowi OPS oraz Pani Jadwidze Marczenia – pracownikowi pomocy administracyjnej OPS upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

Za prowadzenie rachunkowości jednostki oraz windykację należności z tytułu funduszu alimentacyjnego odpowiada Pani Jadwiga Marczenia, która zatrudniona jest w OPS na stanowisku Głównej Księgowej na $\frac{3}{4}$ etatu oraz na stanowisku pracownika ds. pomocy administracyjnej na $\frac{1}{4}$ etatu.

Skontrolowano wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 4.1. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Skontrolowano dotację na kwotę 63.188,28 zł, co stanowi 7,64% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Środki dotyczą wypłaconych w sierpniu 2012 r. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakwalifikowanych w § 3110 oraz wydatków w § 4210, § 4300, które dotyczyły zakupu materiałów biurowych, druków, tonera, papieru ksero, znaczków pocztowych oraz opłat pocztowych.

Przysługujące gminie 3% na koszty obsługi w rozdziale 85212 zostały wyliczone prawidłowo, stosownie do art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) oraz art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- 4.2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Skontrolowano dotację na kwotę 2.959,31 zł, co stanowi 34,54% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Na podstawie deklaracji ZUS DRA za miesiące: maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2012 r. (co stanowi 33,33% deklaracji z badanego okresu) oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że składki zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone w terminie. Dane z deklaracji pokrywają się z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

4.3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 - Pozostała działalność

Skontrolowano dotację na kwotę 5.400,00 zł, co stanowi 51,92% wykorzystanej dotacji w tym rozdziale.

Do kontroli wybrano 18 decyzji. Środki przeznaczono na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych, stosownie do:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27.12.2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 295, poz. 1746),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09.05.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. poz. 551),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.06.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. poz. 732).

Skontrolowane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny, prawidłowo zaklasyfikowane i zaksięgowane w ewidencji księgowej. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono.

II. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Gmina Wymiarki uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach 75011 i 85212 w wysokości ogółem 29.595,73 zł.

Szczegółowe dane przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Dochody z realizacji zadań zleconych.

Kwoty w zł						
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Należności	Dochody wykonane	Zaległości
750	75011	Urzędy wojewódzkie	0,00	279,00	279,00	0,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7 800,00	270 570,74	29 316,73*	241 254,01
x	x	Ogółem	7 800,00	270 849,74	29 595,73	241 254,01

* kwota z tytułu funduszu alimentacyjnego (nie uzyskano dochodów z tytułu zaliczki alimentacyjnej)

1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie.

Dochody zostały uzyskane z tytułu opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w zbiorze meldunkowym, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbiorze PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, stosownie do § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. nr 207 poz. 1298).

W toku kontroli ustalono:

- w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2012 rok wykazano dochody uzyskane z tytułu udostępniania danych osobowych na kwotę ogółem 279,00 zł (są to dochody uzyskane w 2011 roku na kwotę 124,00 zł i w 2012 r. na kwotę 155,00 zł),
- ewidencja należności prowadzona jest w Urzędzie Gminy w Wymiarkach i w 2011 r. oraz w 2012 r. dochody księgowano w rozdziale 75618 i § 0410 jako opłata skarbową,
- dochody należne w kwocie 206,15 zł (217,00 zł x 95%) zostały przekazane na konto LUW w dniu 04.10.2012 r., tj. niezgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych,
- od nieterminowo przekazanych dochodów gmina naliczyła odsetki w kwocie 25,77 zł i przekazała je na konto LUW w dniu 04.10.2012 r.,
- dochody wykonano w wysokości 279,00 zł., należna kwota dla budżetu państwa wyniosła 265,05 zł, a dla gminy 13,95 zł, co jest zgodne z art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.).

Pani Anita Staszko – Wójt Gminy Wymiarki wyjaśniła, że „opłaty za udostępnienie danych osobowych zostały błędnie zaksięgowane w rozdziale 75618 paragrafie 0410 jako opłata skarbową stanowiąca dochód gminy. W miesiącu październiku 2012 r. w trakcie weryfikacji dochodów gminy ustalono, iż dochody z tytułu udostępniania danych osobowych za rok 2011 i 2012 zostały nieprawidłowo zakwalifikowane. Dokonano rozliczenia tych dochodów, kwoty należne budżetowi państwa wraz z odsetkami przekazano na rachunek LUW”.

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Skontrolowano należności i dochody w następujących paragrafach dochodów:

- §0920 – Pozostałe odsetki – są to odsetki naliczone z tytułu nieterminowych zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów – są to należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ewidencja należności w rozdziale 85212 prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wymiarkach.

Ewidencja należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej w rozdziale 85212 §0970 prowadzona jest w programie Sygnity.

W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 7/2010 Kierownika OPS w Wymiarkach z dnia 15.10.2010 r. nie ma zapisów w jakiej formie i jakim programie prowadzona jest ewidencja księgowa zaliczki alimentacyjnej.

W polityce rachunkowości zapisano, że do ewidencji świadczeń z funduszu alimentacyjnego służy program Sygnity. W polityce nie ma zapisów w jakiej formie i jakim programie prowadzona jest ewidencja księgowa należności dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego.

Dane do sprawozdań budżetowych były wprowadzane na podstawie ręcznych kartotek dłużników alimentacyjnych prowadzonych do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych. Na dzień 31.12.2012 r. nie było ewidencji syntetycznej do konta 221 oraz nie sporządzono zestawienia obrotów i sald do konta 221 na dzień 31.12.2012 r. – co jest niezgodne z art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Kierownik OPS wyjaśniła, że:

- brak zapisów w polityce rachunkowości dotyczących ewidencji księgowej zaliczki alimentacyjnej wynika z faktu, że w momencie opracowania i wdrożenia polityki rachunkowości w OPS przepisy dotyczące zaliczki alimentacyjnej przestały obowiązywać, a wcześniej ewidencję księgową OPS prowadził Urząd Gminy w Wymiarkach,
- brak zapisów w polityce rachunkowości dotyczących ewidencji księgowej należności dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego było spowodowane niedopatrzeniem pracownika,
- niedostosowanie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych do wymogów ustawy o rachunkowości wynika z dużego obciążenia obowiązkami pracownika zatrudnionego na stanowisku Głównego Księgowego OPS.

Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego były naliczane tylko w momencie zwrotu dokonywanego przez komornika, co jest niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Miało to wpływ na wykazanie w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami tylko odsetek zapłaconych.

Kierownik OPS wyjaśniła, że spowodowane to było przeoczeniem ich naliczenia.

Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zaległość na dzień 31.12.2012 r. z tytułu należności głównej w funduszu alimentacyjnym wyniosła 355.853,94 zł, a z tytułu zaliczki alimentacyjnej 165.837,00 zł. Odsetki zapłacone z tytułu funduszu alimentacyjnego wyniosły 5.209,22 zł. Łączne zadłużenie w rozdziale 85212 wyniosło 526.900,16 zł.

Zaległości w funduszu alimentacyjnym posiadało 35 osób. Skontrolowano podejmowane działania wobec czterech dłużników, zalegających na dzień 31.12.2012 r. na łączną kwotę 112.326,11 zł, co stanowi 21,32% łącznej kwoty zaległości w rozdziale 85212. Dokonano następujących ustaleń:

- 1) korespondencja (wezwania, informacje, zawiadomienia, decyzje) wysyłana do dwóch dłużników była nieodbierana, adres ustalony przez komornika dla jednego dłużnika był nieaktualny, dla drugiego dłużnika komornik nie ustalił aktualnego miejsca pobytu, wobec tych osób OPS nie występował do sądu z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznannej z miejsca pobytu,
- 2) na 11 skontrolowanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego 9 było wysłanych z opóźnieniem (od 71 do 96 dni), co jest niezgodne z art.61 §1 Kpa,
- 3) dla dwóch dłużników nie wystawiono tytułów wykonawczych za okres świadczeniowy 2008/2009, decyzje o zwrocie wypłaconych wierzycielkom świadczeń zostały odebrane,
- 4) tytuły wykonawcze za okres świadczeniowy 2010/2011 wystawiono dopiero 04.10.2013 r. tj. 20 miesięcy po wydaniu decyzji o zwrocie wypłaconych wierzycielkom świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a za okres 2011/2012 wystawiono 16.09.2013 r. tj. 8 miesięcy po wydaniu decyzji,
- 5) w 2012 roku zobowiązania dłużników alimentacyjnych były zgłaszane co miesiąc do Biura Informacji Gospodarczej ERIF, z którym OPS ma podpisaną umowę,
- 6) decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w 2012 r. wydano wobec dwóch osób,
- 7) wobec dwóch dłużników w 2012 r. skierowano wnioski do prokuratury o ściganie w trybie art. 209 §1 Kodeksu karnego, wobec jednej osoby prokuratura przesłała do sądu akt oskarżenia.

Kierownik OPS w Wymiarkach wyjaśniła, że:

- zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego były wysyłane z opóźnieniem z uwagi na duże obciążenie obowiązkami osoby odpowiedzialnej za prowadzenie działań wobec dłużników, pracownik zatrudniony jest na ¼ etatu,
- nie występowanie do sądu z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznannej z miejsca pobytu wynikał z przeoczenia pracownika zajmującego się postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych,
- tytułów wykonawczych za okres świadczeniowy 2008/2009 dla dwóch osób nie wystawiano, gdyż dłużnicy odbywali karę pozbawienia wolności.

Działania windykacyjne wobec dwóch dłużników były nieskuteczne. Komornicy nie wyegzekwowali żadnych wpłat od początku funkcjonowania funduszu alimentacyjnego. Od dwóch dłużników uzyskano część zwrotu. W 2012 r. komornicy wyegzekwowali kwotę należności głównej 2.828,88 zł, co przy ich zadłużeniu wynoszącym 115.154,99 zł stanowi 2,46%. Komornicy wyegzekwowali także kwotę należnych odsetek 1.253,22 zł.

Wpływ na opisane powyżej nieprawidłowości miał niewystarczający nadzór ze strony Kierownika OPS oraz wykonywanie obowiązków głównej księgowej i obsługiwanie funduszu alimentacyjnego przez jedną osobę.

W kontrolowanym okresie Kierownik OPS nie wydał decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty lub przesunięciu terminu płatności należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie zaksięgowanych wpływów ustalono, że z tytułu funduszu alimentacyjnego uzyskano dochody na łączną kwotę 29.316,73 zł, co stanowi 10,84% należności i odsetek w dziale 852, rozdziale 85212, § 0920 i § 0980.

Z tytułu zaliczki alimentacyjnej nie uzyskano dochodów.

Dochody w rozdziale 85212 w § 0920 i § 0980 odprowadzono w prawidłowej wysokości na konto LUW, w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Gmina dokonała prawidłowego potrącenia należnych dochodów zgodnie z art. 27 ust. 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 za 2012 rok są zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdanie zostało sporządzone rzetelnie.
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW. Sprawozdanie za 2012 rok zostało sporządzone nierzetelnie.

Dochody na kwotę 279,00 zł z tytułu udostępniania danych osobowych zostały błędnie zaksięgowane na koncie 901-756-75618-04100-002001W jako opłata skarbową.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ zostały wykazane w rozdziale 75011, co jest niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

W sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2012 rok w §0980 ujęto należności tylko z 2012 roku, bez salda początkowego, co jest niezgodne § 9 ust. 2 pkt 2 załącznika nr 37 - Instrukcja sporządzania

sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kierownik OPS wyjaśniła, że *„wykazanie w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2012 r. należności tylko za 2012 rok wynikało ze złej interpretacji sporządzania sprawozdań”*.

Na podstawie § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym oraz są uprawnione do kontrolowania merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań; w tym celu mogą żądać przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów.

W oparciu o § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.

Wójt Gminy wyjaśnił, że sprawozdania Rb-27ZZ, Rb-ZN i Rb-50 za 2012 rok były uzgadniane merytorycznie na koniec kwartału między Główną Księgową OPS a pracownikiem referatu finansowego Urzędu Gminy Joannę Sujkę.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodności sprawozdań oraz skuteczności i efektywności działania i przepływu informacji.

Stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Wójta.

W statucie OPS zapisano, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką budżetową Gminy Wymiarki. Określono, że ośrodkiem kieruje Kierownik, dla którego zwierzchnikiem służbowym jest Wójt.

Kontrola prawidłowości wykorzystania środków finansowych, zasadności i celowości dokonywania wydatków, dokumentowania ich zgodnego z obowiązującymi przepisami sposób ewidencjonowania i ujmowania w sprawozdaniach budżetowych w Ośrodku Pomocy Społecznej została przeprowadzona w dniu 17.10.2011 r. przez byłego Skarbnika Gminy Zofię Hajkowicz.

Podczas kontroli nie kontrolowano ewidencji księgowej należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego oraz sprawozdań finansowych i sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ, Rb-ZN i Rb-50. W 2012 roku nie przeprowadzono kontroli w OPS.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości odpowiedzialność za niedostosowanie polityki rachunkowości, do aktualnych przepisów oraz za nierzetelną ewidencję księgową ponosi Kierownik OPS Bożena Sawińska.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 3b ustawy o finansach publicznych odpowiedzialność za niewystarczającą kontrolę kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych ponosi Główna Księgową OPS – Jadwiga Marczenia.

- sprawozdanie kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, które zostały terminowo przekazane do LUW. W sprawozdaniu Rb-ZN za 2012 rok w ujęto należności tylko z 2012 roku co jest niezgodne z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Stosownie do § 5 ust. 2 powyższego rozporządzenia Ministra Finansów za stwierdzoną nieprawidłowość odpowiada Ośrodek Pomocy Społecznej w Wymiarkach.

IV. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

- nie wymieniono w decyzjach o zwrocie podatku akcyzowego kwoty limitu pozostałego do wykorzystania,
- stosowano błędną klasyfikację budżetową dla dochodów z tytułu udostępniania danych osobowych,
- wykazano dane w sprawozdaniu Rb-27ZZ w rozdziale 75011 niezgodne z ewidencją księgową,
- sześciokrotnie nieterminowo odprowadzono dochody w rozdziale 75011,
- nierzetelnie księgowano należności w rozdziale 85212,
- nie naliczono odsetek od zaległości w funduszu alimentacyjnym co najmniej raz na kwartał,
- nie podejmowano wszystkich działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych,
- z opóźnieniem zawiadamiano dłużników alimentacyjnych o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- niewystarczający nadzór ze strony Wójta Gminy nad działalnością OPS w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są:

Anita Staszko – Wójt Gminy, Zofia Hajkiewicz – Skarbnik Gminy do dnia 10.04.2013 r., Joanna Sujka – inspektor Urzędu Gminy, Bożena Sawińska – Kierownik OPS, Jadwiga Marczenia – Główna Księgową OPS.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zalecam:

1. rzetelne sporządzanie decyzji dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego,
2. stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej dla dochodów z tytułu udostępniania danych osobowych,
3. wykazywanie danych w sprawozdaniu Rb-27ZZ w rozdziale 75011 zgodnie z ewidencją księgową,
4. terminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa w rozdziale 75011,
5. zwiększenie nadzoru nad działalnością OPS w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych,
6. zobowiązanie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wymiarkach do:
 - 1) rzetelnego księgowania należności w rozdziale 85212,
 - 2) naliczania odsetek od zaległości w funduszu alimentacyjnym nie później niż na koniec każdego kwartału,
 - 3) podejmowania wszystkich działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - 4) zawiadamiania dłużników alimentacyjnych o wszczęciu postępowania administracyjnego w terminach wynikających z ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.